

FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 11/2012 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 27 § i lagen om utveckling av regionerna och lag om upphävande av 2 kap. i strukturfondslagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 2 maj 2012 regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 27 § i lagen om utveckling av regionerna och lag om upphävande av 2 kap. i strukturfondslagen (RP 35/2012 rd) till förvaltningsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regionutvecklingsdirektör Veijo Kavonius, arbets- och näringsministeriet
- landskapsombudsman Ulla Karvo, Finlands Kommunförbund.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland
- Österbottens förbund
- Södra Savolax landskapsförbund
- Akava ry
- Finlands näringsliv rf
- Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om utveckling av regionerna ändras genom att det till lagen fogas bestämmelser om utarbetande av program som behövs med tanke på Europeiska unionens strukturfondsperiod 2014—2020.

I samband med detta föreslår regeringen att 2 kap. om programarbete i strukturfondslagen upphävs.

Bestämmelser om de viktigaste principerna föreslås ingå i lagen om utveckling av regionerna, och närmare bestämmelser föreslås bli utfärdade genom förordning av statsrådet.

Lagarna avses träda i kraft den 1 juli 2012.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Genom den föreslagna lagändringen lyfts bestämmelserna om utarbetande av strukturfondsprogram in i lagen om utveckling av regionerna (1651/2009) och preciseras inför programperioden 2014—2020. Lagen kommer då att ha bestämmelser om utarbetandet av såväl nationella program för utveckling av regionerna som strukturfondsprogram. Utskottet anser att förslaget är befogat. Det gör lagstiftningen tydligare och eliminerar överlappningar samt preciserar aktörernas ansvar och roll vid utarbetandet av program och det partnerskapsavtal mellan Finland och Europeiska kommissionen som samordnar åtgärderna för olika fonder.

En av de bärande principerna i EU:s sammanhållningspolitik är regional förankring. Det handlar om att ta till vara de regionala särdragen och styrkorna och jämna ut utvecklingsskillnaderna mellan regionerna. Det är enligt utskottet angeläget att nationella, regionala och lokala aktörer involveras i programarbetet och att nästa strukturfondsprogram utarbetas och genomförs med regional inriktning. Enligt propositionen kommer man för nästa period att utarbeta ett nationellt operativt program som medfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden. Ett centralt element i utarbetandet av det är de regionala planer som tas fram inom regionerna. Det är tänkt att det ska bli två sådana planer: en för norra och östra Finland och en för södra och västra Finland. Utskottet vill understryka vikten av regionala planer. I och med att programarbetet utgår från regionernas behov, engageras regionerna att genomföra programmet. Formuleringen i bestämmelsen, att de regionala planerna ska, förutom på Europeiska unionens lagstiftning och den nationella lagstiftningen, grunda sig på regionens landskapsprogram och de rikstäckande riktlinjer som arbets- och näringsministeriet har gett, befäster landskapsprogrammets ställning som ett planeringsdokument innefattande landskapets samlade vilja.

Utskottet ser det rationella i att de regionala planerna utarbetas av landskapsförbunden i samverkan med statliga myndigheter, kommuner och andra aktörer som är med om att genomföra programmet. Den kunskap som krävs för programarbetet finns koncentrerad hos landskapsförbunden, som har haft hand om berednings- och genomförandeuppgifter i anknytning till både nationella program och EU-program kostnadseffektivt och med goda resultat. Ett annat plus är att bestämmelserna tydligt anger landskapsförbundens roll som samarbetspartner när partnerskapsavtalet upprättas och det operativa program som medfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden utarbetas.

Trots att unionslagstiftningen för nästa programperiod ännu inte har trätt i kraft, måste medlemsstaterna redan nu vidta vissa åtgärder. Därför är den föreliggande propositionen om utarbetande av programmet i högsta grad nödvändig och aktuell. För att genomförandet ska kunna ske genast när programperioden inlett, är det angeläget att programarbetet kör igång för full maskin. Utskottet vill här även hänvisa till sitt utlåtande om förslagen till förordningar inom ramen för sammanhållningspolitiken (FvUU 1/2012 rd — U 72/2011 rd, E 85/2011 rd) och sätta ljuset på godkännandeprocessen för partnerskapsavtalet och risken för dröjsmål på den punkten. Utskottet framhöll i utlåtandet att programstarten måste ske vid utsatt tid och att inget glapp får förekomma mellan strukturfondsperioderna för att strukturfonderna ska kunna utnyttjas effektivt och programmen genomföras.

I lagen om utveckling av regionerna tas också in en bestämmelse om utarbetande av program för europeiskt territoriellt samarbete. Enligt förslaget utarbetas programmen i samverkan med de medlemsstater som deltar i genomförandet av programmen. Orsaken till att förslaget saknar närmare bestämmelser om hur programmen utarbetas uppges bero på att diskussioner ännu inte förts på det nationella planet om hur utarbetandet ska gå till. Utskottet utgår dock från att regi-

onerna har en framträdande roll i programmen och utarbetandet av dem.

Sammantaget sett anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslag 1 och 2 utan ändringar.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslag 1 och 2 utan ändringar.

Helsingfors den 6 juni 2012

I den avgörande behandlingen deltog

vordf. Maarit Feldt-Ranta /sd
medl. Heikki Autto /saml
Rakel Hiltunen /sd
Reijo Hongisto /saf
Risto Kalliorinne /vänst
Mika Kari /sd
Elsi Katainen /cent

Timo V. Korhonen /cent
Markus Lohi /cent
Pirkko Mattila /saf
Tapani Mäkinen /saml
Markku Mäntymaa /saml
Ulla-Maj Wideroos /sv
ers. Antti Rantakangas /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Minna-Liisa Rinne.